

— şartlar, *aequae conditiōnēs*.
münazaa etmek, *dēcertō dē, abl.*
münbit, fertilis, *e*.
müreffeh, *fēlix, icis; secundus a, um; flōrēns, entis*.
müsaade etmek, 1. izin vermek: Gitmene müsaade ediyorum, izin veriyorum, potestūtem tibi faciō eundi. 2. māni olmamak, bırakmak: Senin sağ olarak çıkış gitmene müsaade ettiler, illi tē vīvum ex̄tre passī sunt. 3. Müsaade vardır, yapabılırim, licet mihi: Konuşmama müsaade edilmesini istiyorum, konuşmama müsaade istiyorum, petō ut liceat mihi loquī.
iubeō, ēre; *sinō*, ere, sīvī, situm.
müsaadenle, müsaade eder sen, pāce tuā.
müsait, secundus, idōneus, *a, um*.
müsavi, par, paris; *aequus*, *a, um*; *aequālis*, *e*.
 — şartlarla (harbetmek), *aequā Marte; aequā contentiōne..*
 müsavi derecede, şekilde, müsavi olarak, *aequē*; patiter.
müstākim, probus, *a, um*; *iustus*, *a, um*.

müstebit, *tyrannus*, *ī, m*.
müstesna, (*den başka*), *prater, acc.; nisi, coni*.
müttnarız, *oppugnātor*, *ōris, m*.
müteaddit, aliquot; *complūrēs*.
mütebaki, *relicquis, a, um*; ordunun mütebakisi, *relicquis exercitus*; askerlerin mütebakisi, *reliqui mīlites*.
müteessir olmak, *dēplōrō*, 1.; *aegrē veya molestē ferō, ferre*. Çok müteessirim, valde mē paenitet.
müttefiktir (herkes, hepsi-), *cōnstat inter omnēs*.
müthiş, *terribilis, e*; *metuendus, a, um*.
müşabih, *similis, e*.
müşahede etmek, *animadverto, ere, vertī, versum*.
muskülatlā, *vix*.
mütareke, *indūtiae, ārum, f.pl*.
müttefik, *socius, ī, m*.
müttefikan, *cōnsēnsū (omnīum); müttefikan tasvip edilmek, omnium cōnsēnsū comprobāri*.
müzaheret etmek, *laveō, ēre, fāvī, fautum*.
müzakere etmek, *dēliberō*, 1.; *cōnsulō, ere, suluī, sultum; agō, ere (dē)*
 sulh müzakeresi yapmak, *agō dē pāce*.
nadiren, *rārō*; *pek nadiren, per rārō*.

nakletmek, *trānsferō, ferre, tulī, lūtum*.
namina (mes. *şehir namına*), *prō, abl*.
namzetliğini koymak, *namzedi olmak, petō, ere, īvī, (ii), itum*.
nasıl, ne *cins?*, *quālis, e?* (*adi. ve adr. ile*) *nasıl, ne kadar? quam; mez. quam multīs custōdibus opus erit?* (= ne tarzda, ne suretle), *quōmodō? quemadmodum?*
nasihat, *cōnsilium*, *ī, n*.
nazaran (kalabalığa, nūfusa-), *prō multitudine hominum; (ahval ve şeraite-), prō tempore et prō rē*.
nazariyle bakmak, *habeō; dūcō prō, abl*.
nazik idi (vaziyet çok-), *rēs in summum (extrēmum) discrīmen adducta erat*.
ne? *quid?*
 ne... ne, nec... nec; neque... neque
ne büyülükte, *ne cesamette?* quantus, *a, um?*
ne haber? *quid novī?*
ne kadar (sayıca), *quot?*
ne müddet, *ne kadar zaman?* ne kadar çok? *quamdiū?*
ne zaman? *ne vakit?* *quandō?*
neden? *niçin?* *cur?* *quārē?* *quamobrem?*
nefret, *odium*, *ī, n*.
 — etmek, *ōdī, ḍis̄se (perf.)* zamanları *praes. kökünden*
 yapılan zamanlar manasına gelir).
 — vermek, nefretini mucip olmak, *ōdīō esse*.
nehir, *flūmen, inis, n*; *flūvius, ī, m*.
 nehir yukarı, nehrin yukarısına, in adversum flūmen; adversō flūmine.
 nehrinden bir orduyu geçirmek, *exercitum flūmen trācciō, ere*.
nemf, *nymphā, ae, f*.
nerede? *ubi?* *qua?*
nereden? *unde?*
nerelerde, *dünyanın nerelerinde?* ubi gentium.
nerdeyse, *paene; própe*.
 (= az kalsın, az kaldı), *minimum abest quin*.
nereye? *quō?*
neslinden, *prōgnātus*; *ortus, a, um*.
neşe, *gaudium*, *ī, n*; *laetitia, ae, f*.
 — içinde, *laetus, a, um*.
 neşesi yerinde olmak, *bonō animō esse*.
negeli, *laetus, a, um*.
netice, *ēventus, ūs, m*; *existus, ūs, m*.
 — olarak, netice şu oldu ki, *binnetice, ita factum est ut; venit ut*.
 — vermek, *ēveniō, īre, vēnī, ventum*.
 neticesi bellli olmayan bir

muharebe, proelium anceps;
neticeyi tayin etmek, rem
 dēcernō, ere, crēvi, crētum.
nevi, genus, eris, *n.*

nevmidane, rē *veya* salūte dēs-
 perātā; spē abiectā.

nezaket, benignitās, hūmāni-
 tās; cōmitās, ītis, *f.*

nezaketle, benignē; cōmiter;
 humānē; hūmāniter

nezaretine tevdi etmek, man-
 dō 1., *acc.* ve *dat.*

nihatet, finis, is, *m.*; exitus,
 nōs, *m.*
 (= en nihatet), tandem;
 postrēmō; dēnique.

nihatete erdirmek, cōnficiō,
 ere, fēcī, sectum.

nihatete ermak (muvaṣṣaki-
 yetle-), prosperē ēveniō, īre

nispetle (kalabalığa, nūfusa-),
 prō multitūdine hominum;
 Gallialılara nispetle, Gallia-
 lilarla mukayese edilirse,
 prae Gallīs.

niyetinde olmak, in animō
 habeō; cōnsilium est.

Niyetindeyim, mihi in ani-
 mō est.

niyetiyle, eō cōnsiliō ut.

nöbet, vigilia, *ae, f.*
 — beklemek, excubiās, cus-
 todiās *veya* vigiliās agō, ere
 ēgī, āctum.

nöbetçi, custōs, ȏdis, *m. f.*, vi-
 giliae, *f. pl.*; custōdiae, *f. pl.*

— dikmek (yer yer, lası-
 lalarla), custodiās dispōnō,
 ere, posuī, positim.

nutuk, ȏrātiō, ȏnis, *f.*
 — vermek, söylemek (önün-
 de-), ȏrātiōnem habeō apud
 nūfuz, auctōritās, ātis, *f.* (apud),
 bak, kuvvet.

— sahibi olmak, nūfuza
 malik olmak, valeō, ēre.

o kadar (= o derece, *adv.* ve
adi. ile), tam;
 — büyük, tantus, a, um.
 — çok, tot (çekimsiz sıfat).
 — çok defalar, totiēs.
 — fazla, tantopere; tantum.

o şekilde, o tarzda (fiillerle),
 ita.

o vakit, o zaman, tum; tunc.

o zamana kadar, adhūc.

oğul, filius, ī, *m.*
 — in oğlu, nātus ī
ok, sagitta, ae, *f.*
 ok ve mızrak yağmuru,
 crēbra tēla *veya* magna vis
 telōrum.

okçu, sagittarius, ī, *m.*

okşamak, mulceō, ēre, mulsī,
 okuma; lēctiō, ȏnis, *f.*

okumak, legō, ere, lēgī, lēc-
 tum.

(sonuna kadar-), perlegō,
 ere, lēgī, lēctum.

(açıkta, yüksek sesle-),
 recitō, *l.*